

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Közsegeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 -kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint, minden centimeter után 3 kr. számítottatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

Fölvívás egy nemzeti ügy támogatására.

A Magyar Tudományos Akadémia lelkes alapítóinak szándéka értelmében a tudományok művelésén kívül különösen anyanyelvünknek, nemzetünk e legdrágább kincsének ápolását tartotta mindig és tartja szem előtt most is folytonosan. E célból, egyéb intézkedéseit nem említve, a jelen évtized elején egy folyóiratot, a „Magyar Nyelvőr”-t alapította meg, mely a magyar nyelv kérdéseinek tudományos fejtegetésén s tisztázásán kívül egyik fő-feladatának azt tartja, hogy gondosan egybegyűjtsön minden olyan jelenséget, a mi a magyar népnyelvben bármi tekintetben is figyelemre méltó. A „Nyelvőr” teljes hat évi fennállása óta e tekintetben már is sok örvendetést tud fölmutatni. Örömmel mondhatjuk, hogy első fölkérésünk óta a magyar közönség köréből sokan, férfiak és nők, valóban hálára kötelező szeretettel és buzgósággal karolták föl e nemzeti ügyet, és a beküldött adatokban igazán becses adalékokkal gazdagították a magyar népnyelv kincstárát. Hűségükért s részvételükért legyen itt is kifejezve a legforróbb köszönet!

Azonban ezen örömmel elismert részvétel mellett is be kell vallanunk, igen távol állunk még attól, hogy elmondhassuk: mind az be van immár küldve, a mi beküldhető, s egybegyűjtve, a mi egybegyűjthető vala. Sőt ellenkezőleg! Jól érezzük, hogy még csak elején vagyunk a gyűjtésnek, s igen sok még a lappangó nyelvkincs, melynek napfényre hozatalához még több, még újabb hű és munkás kézre van szükségünk. Ugyanis hazaszerte, a hol a magyar nyelv édes szava zeng, vannak még nem csak egyes vármegyék, hanem egész területek, a melyek eddigelé egyetlen egy közleménnyel sem járultak vidékük nyelvsajátságainak megismertetéséhez. Pedig ha fontolóra vesszük, hogy különféle okoknak egyre növekvő s folyton összeműködő hatásánál fogva e sajátságoknak nagy része, s épen a fontosabbak kivesző félben vannak, s a mint a tapasztalás bizonyítja, egy-egy vén emberrel nem ritkán sirba szállhat egy-egy olyan nyelvi jelenség is, a melynek megőrzése pedig a magyar nyelvtudományra nézve megbecsülhetetlen volna: a gyűjtés továbbra halasztása csakugyan nyelvünk ellenében elkövetett kötelelességmulasztás vádjával sújthatna bennünket.

Rajta kell tehát lennünk, tisztelt közönség, még pedig egész erőnkkel, közakarattal s minden időhalasztás nélkül, hogy a mi az egyes vidékek nyelvi sajátságaiból még megmenthető, az enyészettől megóvjuk, s a magyar nyelvtudomány számára megmentjük.

A legmelegebben kérő szóval fordulunk tehát buzgó támogatás végett a magyar ajku közönséghez, s azon édes reménnyel és bizalommal, hogy kérésünket az illetők nem fogják közönyösen fogadni s viszonzás nélkül hagyni. Fordulunk különösen a vidék értelmiségéhez, s ennek tagjai között a lelkészekhez, néptanítókhöz, megyei tisztviselőkhez s községi előjárókhöz, ügyvédekhez, orvosokhoz, gazdatisztekhez, kereskedőkhöz, iparosokhoz, szóval mindazokhoz, a kik hivataluk vagy állásuknál fogva a néppel folytonos érintkezésben állanak.

A nép akkor beszél legtermészetesebben, mikor beszédének tárgya annyira elfoglalja szívét

lelkét, hogy még a magasabb állásuakkal szemben sem erőlködik az ő válogatottab kifejezéseiket utánozni, alkalmazni. S épen ezen természetes, kerestetlen, minden czikornyától ment beszéd folyama közben hallhatók s lehetők el rendesen a megfigyelésre s följegyzésre legméltóbb kifejezések. S épen a főnnebb elősorolt állásuaknak nyílik száz meg száz alkalmuk a néppel ilyen körülmények között érintkezni. Nincs az a lelkész, a kinek hivatalos szobájában egy vagy más följegyzésre érdemes kifejezés föl ne hangzanék egyik-másik hívének ajkáról; nincs az a tanító, a ki növendékeinek gyermekjátékaiból, vagy a szülei házból magukkal hozott kifejezéseik közül valóban érdekes adatokat föl ne jegyezhetne; nincs az az előjáróság, a melynek színe előtt a törvényházban majdnem naponként szavak ne hangzanának, melyek a beszéd árában, hevében mintegy öntudatlanul ejtve, jellemző vonásai a nép gondolkozása módjának, esze járásának, s megannyi becses adalékok gyanánt szolgálhatnak a nyelvtudományhoz; végül, egyebet mellőzve, nincs az a gazda, vagy gazdatiszt, a ki a mezei munka közben tárgyaneveket ne hallana, s föl ne jegyezhetne olyanokat, melyek a közéletben széltiben használva különös figyelemre méltóknak sem tartatnak, pedig a nyelvtudós előtt — nem mondunk sokat, — valóban megbecsülhetetlenek.

Hogy mindazok, a kik ilyen adatok gyűjtésében készek lesznek fáradozni, s nyelvünk kincsét közleményeikkel gazdagabbitani, milyen eljárást kövessenek a gyűjtésben s a gyűjtött adatok leírásában, különösen mit és hogyan jegyezzenek föl, erre nézve a Magyar Nyelvőr folyó évi folyamának V. füzetébe fog kimerítő utasításokat közzé tenni. Ez utasításokat a Nyelvőr szerkesztősege a gyűjteni szándékozók kívánatára mindenkinek szívesen külön is megküldi.

Az ott elmondandókat e helyen tehát nem akarjuk ismételni. Csupán egyet jegyzünk meg itt, a mire a tisztelt közönség figyelmét fölvívjuk, ez pedig az: senkit se riasszon vissza a hozzá intézett kérelem teljesítésétől az az álszerű vonakodás, hogy az a néhány közlemény, a melyet egyik-másik gyűjtő beküldhetne, oly csekélység, hogy azt talán beszoalgtatni sem érdemes. Sok kicsinyből sok lesz; s lehet az adatok közt olyan, a mely lássék bármily jelentéktelennek, egy maga fölér talán száz mással is.

Kérelmünk tehát oda terjed ki, hogy a legmelegebben fölvívjuk a magyar közönséget, férfiakat és nőket, mindenkit, a ki nemzetének legdrágább kincse, anyanyelve iránt érdeklődik, vegye magának kiki azt a csekély s mégis oly nemes fáradságot, hogy gyűjtögesse a körében fölmerülő s megfigyelt nyelvsajátságokat. Legyen aztán szíves, a koronként egybegyűlt adatokat a M. T. Akadémia Nyelvtudományi bizottságának megbízásából szerkesztett Magyar Nyelvőrbe beküldeni, melynek épen az az egyik fő hivatása, hogy a valóban becseset az elpusztulástól megóvjá s az utókor számára fönntartsa.

Anyanyelvünk őseinkről ránk marad legdrágább örökségünk. Nemzetképen addig élünk, míg e szent örökséget megőrizzük. Ehhez az örökséghez joga van minden örökösnek, de van irányában mindenkinek kötelessége is. Kötelessége szeretni, kincseit megóvni, megbecsülni; s mi épen e szent

céz érdekében bocsátjuk a magyar közönséghez e fölvívásunkat.

Kelt Budapesten a M. Tudományos Akadémia 1. osztályának 1878. márczius 4-én tartott üléséből.

PULSZKY FERENCZ,

osztályelnök.

GYULAI PÁL,

osztálytitkár.

Az ujhelyi gyorsíró-tanfolyamról.

Mindenki, aki annyit ir, hogy a gyorsírás elsajátítása által teendői körül több időt megtakaríthat, mint amennyibe a szóban forgó művészet eltanulása kerül — tanulja meg a gyorsírást,

Körül-belül ez volt az az általános elv, melyet a t. cz. érdeklődő közönség kellő figyelemre méltatva, e becses lapban közzé tett felhívásom után lehetővé tette a s.-a.-ujhelyi gyorsíró-tanfolyam megindulását. Előlegesen s két ízben tartott tanácskozmányunk küldöttsége szerencsés volt a városi tek. előjáróság pártfogását kinyerhetni, úgy hogy tanfolyamunk iskola helyiségéül a legalkalmasabb, t. i. a városháza tanácsterme szolgált. Fogadja a mélyen tisztelt s tek. városi előjáróság ebbeli szíveségeért ismételtlen is, most a tanfolyam befejeztével, hálás köszönetünket.

Előleges tanácskozmányunk egy másik nevezetes mozzanata volt a tanhelyiség célirányos berendezésének kérdése, illetőleg ennek megbeszélése. Kretovics Józsefv. jegyző ur mű társunk volt szíves ez ügy elintézését magára vállalni s a tanfolyam vezetőjével egyetértve és mindnyájunk részvétele mellett beszerezte a következőket: egy gyorsírás célra készített állványos nagy táblát, az elhez megkivántató írószereket. Továbbá, minthogy tanulási órákul a téli évad kezd csütörtök és szombat napi esteli óráit használtuk föl: a tanfolyam közköltségileg gondoskodott egy darab két karu s nagy függő központi lámpáról, két darab falon függő petroleum lámpáról s a közös nagy asztalon elhelyezett gyertyákról. Az ingyenes tanfolyamnak volt egy fizetési szolgálja is; a tanfolyam könyvtárai cikkeinek beszerzését pedig Kállay Lajos itt helyi könyvkereskedő ur volt szíves a legnagyobb pontossággal teljesíteni.

Ilyen előkészületek után és mellett nyílt meg tanfolyamunk f. év. jan. 3-án este hat órakor, s a tanfolyamvezetője, alulírott, 36 egyént volt szerencsés üdvözölhetni a mester-, Markovics Iván országházi-gyorsíró-dai-revisor ur nevében.

A jelzettem alkalomtól számítva tanulmányunk szakadatlanul folyt e hó 18-ig amidőn is ünnepélyesen befejeztetett. A tanulmányi idő 50 órát tett igénybe; a véletlen alkalmak miatt elmaradtak külön órákban helyre pótolattak. A gyorsírás levelezési részét bevégezte 20 egyén; hivatalos elfoglaltatás zavarai elvontak 12-öt; bejelentés nélkül elmaradtak 4-en. A levelezési gyorsírás befejezése után azok, kik a gyorsírást hivatalos foglalkozásaik nélkülözhetlen eszközeül tekinték — jelentkeztek vitagyorsírás gyakorlatokra heten; névszerint: Kretovics J. Pataký M. Rákmanyi J. Sándor J. Székely I. Szilágyi B. és Wladimir S. urak.

E hó 18-án volt a tanfolyam fensőbb irányu gyakorlatainak utolsó órája. Nem a bucsu órája lett az azonban, hanem a szorosabb szíveskedés szerencsés órája. Ugyanis alulírott indítványozása folytán megalakítottuk a „s.-a.-ujhelyi Markovics-kört.” Elnökül választott csekélységem, alelnökül pedig Sándor János műtársam. Adja az Ég, hogy körünk erős legyen a gyorsírás, a tudományok ezen legmostohább gyermekét, megyénk közművelődési, de még nemzetgazdasági életében is a legfontosabb közérdeknek tekinteni.

A gyorsírás tanfolyam tehát befejezve — a gyorsíró kör pedig megalakulva. E szervezkedés által fogunk mi iparkodni arra, hogy művészetünk

(Hír és vegyes rovat.)

életképességét bemutatva, az első hódoltság után minél nagyobb és nagyobb kört hódítsunk meg a Gabelsberger-Markovics-féle gyorsírás ügyének e megye józan gondolkozású értelmiségéből. Mi kecsgetjük magunkat, hogy az ami eddig közülünk egynek sikerült, t. i. eredményt érni el s mutatni föl a tanfolyam után szerzett gyorsírás ismeretkörben: az az együttes erőnek, a vállvetett munkásságnak még fényesebben sikerülend, úgy hogy e megye művelődéstörténetének írója majd érdemesnek fogja találni a szorgalom és csüggedetlen kitartás árán megváltott ügyünket a főlemlítésre s a közművelődési hatásokból vett méltatásra.

Gyorsíró körünknek, az az a „s.-a.-ujhelyi Markovics-körnek” célja a „budapesti magy. gyorsíró egyesülettel” egyetértve haladni, főleg a gyorsírás elvi kérdéseit illetőleg; közeli célja pedig folytonos önképzés által a kellő technikai ügyességre vergődni; nyilvános alkalomok előkészítésével magát s ügyességét az érdeklődő nagy közönségnek is bemutatni. Hogy ez utóbbi ígérte beválthassa, hetenkint egyszer, és pedig szombaton este 6-8 óráig egybegyűjti tagjait az elnök-vagy alelnök által előlegesen kiadott témák versenyútján eszközöndő megoldására; megbízottjai által szívesen vállalkozik bármely nyilvános tárgyalás élthű felvételére; újabb tanfolyamok rendezésére, szóval a kör céljának megfelelő ügyek elintézésére.

Midőn pedig az itt röviden elősoroltakban azokról, mikkel a nyilvánossággal szemben tartozunk, beszámolnánk, s jötevőinknek hálás köszönetünket nyilváníttuk; magunkat és ügyünket újból az érdeklődők szíves figyelmébe ajánljuk.

A „s.-a.-ujhelyi Markovics-kör” nevében:

DONGÓ GY. GÉZA,
elnök.

Levelezés.

Sárospatak, 1878. április 18.

— A „Zemplén” eredeti tudósítása. —

Városunk egyhanguságát két dolog kezdi mostanában felrázni. Egyik a küszöbön lévő bíróválasztás, másik a még mindig vajdó békebíróválasztás felállítás.

Közégségi bírójelöltünk kettő van: Bukoveczky József és Pecsár János. Mindkettő érdemes derék férfiu városi ügyeink körül. Meglehet, hogy erős tusa is lesz, ha csakugyan szavazásra kerül a dolog.

Jól értesült körökben azt beszéljük, hogy Bukoveczkyt a mostani bíró és pártja, bizonyos mellékérdekek megóvása tekintetéből léptette fel; és épen ez az oka, hogy hogy a hangulat feszültté kezd válni. Pecsár az önérdéket nem tekintő polgárság jelöltje, aki maga sem nem kereste, sem nem keresi azt a tisztet, hova most a közbizalom szólongatja. Nyilvános- és magánkörökben mindenütt élénk beszélgetés tárgya, hogy ki mellett legyen a döntő csoportulás. Az intelligencia Pecsáré. Majd megváltik

hova tódul a nép. Azok az éljenzések, melyek éjszakánként Pecsár mellett hangzanak az utcákon és a vendéglőkben, az ő győzelmét látszanak hirdetni. Pecsár úgy van ismerve, mint egy becsületes, szorgalmas, értelmes és a közügyekért lelkesülmi tudó polgára Patak városnak. Vele szépen boldogulhatnánk.

Igen rossz hatást szült nálunk az a hír, hogy a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésében elvetette volna városunk azon kérvényét, melylyel a békebíró kinevezését kérelmezte. Állítólag, mert hivatalosan még nem jött semmi, az volna hiba a kérvényben, hogy nincs jól fogalmazva. Ez meglehet, de a hibás fogalmazást kikellett volna javítani. Annyi elérhető volt, hogy Nagy- és Kis-Patak békebíróválasztást akar; az is érthető volt, hogy van egy kvalifikált ember, aki vállalkozott, sőt a nyilatkozatot is kiadta e tekintetben (ez a nyilatkozat ott is feküdt a bizottság előtt) és ennyi elég. Ennyi a tény: ez az értelme az 1877. XXI. t. cz. 3. §-ának is. Különösnek tűnik azért fel előttünk a közigazgatási bizottság olyas intézkedése, mely az ügyis pangó igazságszolgáltatás előbbre vitele helyett, annak akadályozásában leli gyönyörűségét; ahelyett, hogy örülne és sietne egy tekintélyes községnel törekvésében segítkezni nyújtani, visszaveti azt a tespedésbe. Különös eljárás, de nem fog sikerülni. Mi állunk kívánságunk és elhatározásunk mellett s tudni fogjuk a módját, hogy hol és miként keressünk elégtételt.

Ugy tudtuk eddig, hogy a közigazgatási bizottságok nem is azért alkottattak, mikép kötelességük legyen a jót, az üdvöst elrontani; hanem bizonyos bajoknak, ferdeségeknek orvoslása lenne talán a szép és becsületes tisztök. Vagy az talán ferdeség, ha egy öntudatra ébredt község anyagi áldozattal békebíróválasztást létesít s ezzel az állami és megyei közügyek dolgát kevesbiti, a maga idejét és pénzt meg megkiméli; azonfelül, hogy az igazságot is hamarosan megtalálja? Ha ez a mi közigazgatási bizottságunk szemében szálka; ha ez baj: akkor tiszteljük azt a bizottságot, de nem kérünk többet belőle. Különben, hála istennek, roskadozóban van az egész gyakorlati intézmény.

Egyébként nagy változás most városunkban az is, hogy a tanulócsereg és a tanárikar egy része is szétoszlott a husvéti ünnepekre. Feltűnően megnéptelenedtek az utcák és közhelyek. A vasúti állomáson f. hó 12-én, mikor az „apostolok oszlása” volt, egész ostromot állott ki a vasúti pénztár. Mindenki sietett s legelső akart lenni a jegyváltásban. A pénztárnok ezekből a legtöbbnyire 4-ed osztályra váltott jegyekből 450 fitot vett be csak ez alkalommal.

Mikor a vonat megérkezett: lelkes éljenzésben törtek ki a nyugtalan fiúk. Az óta már élvezik a szélrózsa minden irányában a husvétit, a vig ünnepelést.

Szerkesztő urnak is boldog ünnepet kíván *) a

BAJTÁRS.

*) Köszönjük s ha túl nem léptük volna már rajta, visszakiavánánk. Szerk.

TÁRCZA.

A falu két végén.

— Elbeszélés. —

Írta: Farkas Bertalan.

V.

(Folytatás.)

Megindultak a követválasztási mozgalmak. Az öreg Zendi a küszöbön látta vérmes reményei megvalósulását; sастekintetével a jövőbe mélyedt gyakran, és ekkor szeméi mintha felszikkartak volna: a büszkeség, a gőg, a dicsvágy szikrái voltak azok, amik onnan szétpattogtak.

Zendy Tihamér a csergői kerület képviselője lesz...

A pártok ugyancsak agyarkodtak egymásra. Nem is szokott az másként lenni követválasztáskor, kivált ott, ahol olyan heves-vérűek az emberek, mint — nálunk.

Még ma fennen lobogott itt-ott a háromszínű selyem-lobogó, melyen a Tihamér neve fényeskedett, és a mely György urnak több veres hasujába kerülhetett: s holnap már csak a sárbataposott foszlányok és a poráz-rud beszéltek az elmúlt dicsőségről. Másnap az ellenfél zászlójának lett ez a sorsa. Csak egy gondolatba, egy rohamos percbe kerül ilyenkor, hogy a mi még dicsőséget hirdetett ma, holnap össze legyen tépve, piszkolva.

Azt felesleges volna el-emeletetni, hogy Tihamér melyik pártnak volt a jelöltje; ez némi

indiskrécióval járt volna hajdan is, éppugy mint ma. Furcsa vér ez a mi vérünk...

Elég az hozzá, hogy Zendi Gyuri nem kimélte az áldozatot; megnyitotta a nagy bőrbugyellárát annak rendje és módja szerint; egy pár hordót csapra is üttetett volna, ha azt nem tartja, hogy hát sokkal többet ér ilyenkor a „gutyi” a „karczos”-nál, ez is jó annak a ki itókáért adja a votumot. Meg aztán ennek nagyobb bőviben is volt Zátónyos és vidéke; könynyebben megakadt ez a — zsidónál.

— Jól állunk, fiam — szokta volt mondogatni György ur.

Tihamér helybenhagyólag felelt, — mit is tehetett volna egyebet?

— Tíz-tizenöt helység az utolsó emberig velünk tart. Tücske Jancsi olyat bukik, mint egy szélmalom.

Tihamér erre is jóvá hagyólag intett.

— Csak Döbreytől tartok; az ellenségéből sohasem lesz jó barát.

Tihamér komolyan nézett atyjára.

— Ő nem tesz ellenünk — szólt nyomatékkal.

— Gondolod? ne hidd. A vén bagolyt ismerni kell. Még a zuzája is... A többit csak dörmögte. Azután büszke, kicsinylő mosoly ült ajkára, mintha azt akarná jelezni, hogy nem fél a veszedelmes ellenségtől, s mintha azt a pár szót is restellené, mit fia előtt elejtett.

Pedig Tihamér éppenséggel nem latolgatta atyja szavait; volt ugyan valami, a mi megmozdult keblében, ha a választásra gondolt, mert hujjába! nincs olyan szív, melyre a hirdetés, a dicsvágy kisebb-nagyobb benyomást ne tegyen: hanem azért ha az alvág eszébe jutott, akkor

A megüresedett főlevéltárnoki állásra, úgy halljuk: már eddig is sok a pályázó, s köztük nem egy olyan, ki e nyugodalmas állás betöltésére a hajlott kornál talán egyéb kvalifikációval sem bír. A ki-nevezés jogát tartó főispán belátása, hisszük: a közérdek követelményeit dobja majd a mérlegbe, hogy e sulynak leginkább megfelelő név javára billenjen az. Az ifjabb erő, ha tán azzal a szellemi mennyiséggel nem is állna oly arányban, mint a hajlottabb kornaknál, mindenesetre megérdemli a figyelembevételt, mert annál a korral csak fokozódni fog a tehetség s fejlődni a munkaerő, mely később nagy haszonnal értékesítheti magát a közügy javára. Tudjuk: hogy sok törvényhatóságban a levéltárnokok voltak azok, kik hosszas buvárkodásuk gyümölcsét a monografiák megírásában mutatták fel, s ezáltal a történelem több homályos helyét igen érdekesen világították meg. Szerencse volna megyénk, ha a pályázók között ily magasabb intenczióval bíró férfiak is lennének, kiket nem a nyugodalmas állás varázsa, de a tudomány és ismeretszomj sarkantyuzna e térre, hogy egy ily, a történelem nézve gazdag mező kiaknázásában készséggel fáradozzanak, ellenkezőleg azokkal, kik talán a dolce far niente vetett ágát látják csak benne, minden messzehatóbb cél és tekintetek kizárásával.

Megyénk erkölcsi állapotáról szomorító képeket tártunk a közelmúltban olvasóink elé. Az utóbbi napok ismét növelték azon tettek számát, melyeket — dacára, hogy hálás anyagot szolgáltatnak az események tarkaságain kapva-kapó hírlapíróknak — természetüknek fogva nem örömet tesszünk papírra. Egy rakás gyilkosság, öngyilkosság és baleset regisztrálásával keil mai számunkban is foglalatloskodunk, melyeknek színhele e megyének, fájdalom! épen előrehaladottabb vidékére, a Hegyaljára esik. Vér-lázító rablógyilkosságot követett el a közelebbi napokban egy tályai cipész-segéd egy odaváló varrónón, kit téglázóvasal verve agyon, hulláját petroleummal öntötte le s meggyújtotta, minek folytán az a felismerhetlenségig elégett. E barbár tettet pedig azért követte el, hogy néhány forintjától megrabolja. Ugyancsak az elmúlt héten egy borsii ember cimboráját, boszúból, midőn az déli álmot aludt a szőlőhegyen, kétágú kapójával verte agyon. Sárospatakon pedig ünnep másodnapján egy szolgáló társát ölte meg összezerrenés folytán. Ugyancsak ott az ünnepek alatt Kolos boszvai elkész, egykor főiskolai tanár, győgyíthatlan betegsége miatt magát agyonlötötte. — Hasonló öngyilkosságot követett el S.-a.-Ujhelyben egy toronyai illetőségű 40-ik zászlóaljbeli közhonvéd, ki löfegyverével ismeretlen okból oltotta ki fiatal életét. Végül még egy balesetet említnék fel, mely Sárospatakon történt a templomban, épen midőn a feltámadást ünnepelték. E baleset abból állt: hogy a templom alatti sírbolt egy heiyen beszakadt, s néhányan a fölötte állók közül a pár ölnyi mélységű sírboitba zuhantak. Mint

aztán semmi mással nem törődött többé... De hát minek ezt emlegetni... hiszen mindnyájan jól tudjuk.

És az alvág nem ok nélkül jutott eszébe az ifjunak. Nagy dolgok folytak ott is. Jah, a szerelem mindenütt tért tud magának foglalni; befurja magát még a politikai sphaerába is.

A gouvernante és kedves növendéke napok óta nem csináltak egyebet, mint kokárdákat varrtak, tollat festettek, amik a követválasztáskor nem éppen jelentéktelen dolgok. Hátha még meggondoljuk, hogy ennek a fontos munkának titokban kellett folyni, hogy Károly bácsi még csak ne is sejtse. Ez pedig másképp meg nem történhetett, csak úgy, ha az éj változik nappallá. Még az éjfél 12 óra is a varróasztalnál találta a két nőt. Olyan önkénytelenül belemerült mindkettő a munkába; pedig egyik sem szólt a másiknak, egyik se biztatta a másikat. Csudálatos az a nő szív akkor, amidőn forró hévvel szeret; de akkor is, midőn még csak észrevehetően kezd dobogni.

Az Eleonóra szívében már a szerelem öröktüze égett; a kis Juczika meg — úgy látszott — hogy készül megválni a gyermekkortól, egyszerű másszor ő nála is megmozdult már az a pajzán kis jószág. Ilyenkor lehetlen kokárdát nem varni, tollat nem festeni!...

Hiszen abban olyan sok költészet van, mikor egy huszonnégy éves lánglelkű ifju korteseinek, választóinak kokárdákat varrhat, tollakat festhet két leány!

És Tihamér ezt tudta: hogyne tudta volna? kiolvashatta a dolgok ekkénti állását onnan, a honnét már oly sokszor, oly sokat olvasott.

Mikor aztán az a sok kokárda készen volt,

értesülün
életvesz

Bü

hogy a
jából is
közundo
előtti cs
donosok
tök, de
gödröke
got leve
a fútecz
foglalna
tünöbbe
szen sze
hatóság
alatt re
illetökn
telesek.

A

közönsé
magyar
illetöleg
nyozzuk
25-ike
folytán
a bizto
vissza
meg a
detileg
szonyok
ható, a
is szok
vallásá
készpér
vagy t
lemre
előtt a
bizosít
gyen.
eveve,
eveve b
kázat,
haladot
sitási
kezdet
tebb er
(egyedi
aszály
hogy a
romlott
után fiz
gyar ál
vagy a
bizosít
évekbe
21. és
zott o
tosításo
bizosít
ritése
ezerek

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

me

értesülünk, ez alkalommal egy áldott állapotú asszony életveszélyesen meg is sérült.

Büntetésre méltó rendtelenségnek tartjuk azt, hogy a Roze-féle korcsma udvarából s szomszédjából is a trágya-lé az utcára eresztetik, mely közundorodással folytatja útját egész a Ganzler ház előtti csatornáig. Mondhatják: hogy az illető háztulajdonosok zárt csatorna építésére nem kötelezhetők, de igen is arra, hogy udvarukban emésztő gödröket készítenek, melyekbe a tisztálanságot levezzék. Elég kalamitás már az maga: hogy a fútczán, ily közönséges tivornya helyek tért foglalnak, hát ne engedjük még az által is feltűnőbbeké tenni: hogy a tisztálanságnak mérészen szembeszökő czégerévé váljanak. Elvárjuk a hatóságtól: hogy az illetőket érzékeny bírság terhe alatt rendre utasítandja, melyhez alkalmazkodni az illetőknél valamivel nagyobb hatalmasságok is kötelesek.

A jégkár elleni biztosításról. A magyar gazda közönség érdeke teszi köteleességünké, hogy az első magyar ált. biztosítási társaság azon intézkedésére, illetőleg a feleinek nyújtott azon kedvezményre irányozzuk az illetők figyelmét, minél fogva a május 25-ike előtt biztosított termésben (fagy vagy aszály folytán) előállható változás szerint szabályoztathatik a biztosítás és a társaság azon arányban téríti vissza a tiszta díjat, a mely arányban kevesbedett meg a biztosító fél meghatározása szerint az eredetileg bevallott termés. Így, midőn a kedvező viszonyok folytán a bevallottnál nagyobb termés várható, a fél ezután biztosítás utján, mint ez eddig is szokásban volt, szintén módosíthatja eredeti bevallását. Azon előny mellett azonban, hogy a fél készpénzzel fizetett vagy váltóval fedezett díjat vagy teljesen, vagy részben visszakaphatja, figyelemre méltó azon előny is, hogy a május 25-ike előtt a biztosított termést érhető jégkár esetére is biztosítva van. De hogy ez időre is biztosítva legyen, szükséges, hogy a termesztők vetéseiket jó eleve, legkésőbb május 10-ig vallják be. A jó eleve biztosítással a biztosító fél semmit sem kockáztat, mert habár várható termését a vetés előhaladottabb állapota előtt biztosította is, a biztosítási díj, tekintet nélkül a biztosítás tartamának kezdetére, mindig egyenlő, és a biztosítás, mint fentebb említők, mindig szabályozható, s ha a vetést (egyedül a repce kivételével) május 25-ig fagy, aszály vagy más elemi csapás folytán oly baj érte, hogy az vagy végkép elveszett vagy annyira megromlott, hogy ez utóbbi esetben oly termés, mely után fizetett a díj, már nem várható, az első magyar ált. biztosító társaság a díjat vagy egészen, vagy aránylag visszatéríti. Ezen intézkedésnek a biztosító közönségre való nagy előnye már a múlt években bebizonyult, midőn például az 1876-iki máj. 21. és 23-iki fagy nagy és érezhető károkat okozott országszerte s a addig kötött számos biztosítások nagy részénél tényleg igénybe vétetett a biztosítási összeg leszállítása, vagy teljes visszatérítése s az első magyar ált. biztosító társaság sok ezerekre ment díjat térített vissza. Tudjuk, hogy a

az a tenger csomó kakastoll takarosán be volt pingálva: akkor következett az előre nem várt meglepetés.

Eleonóra oly szemérmesen nyújtotta át Tihamárnak azt a gazdag tartalmu csomagot, hogy teljességgel nem lehet rajta csudálkozni, ha a szép leány arczán ragyogó sok szeméremből a kis Juczikának is jutott egy parányi s úgy félig-meddig ő is elpirult. Még valamit is rebegtek hozzá, hogy hát ők ezzel meg akarták lepni Tihamért, hogy ez csak olyan csekélység, csak olyan babra-munka; hanem azért csak fogadja szívesen.

Ezt aztán bajos dolog lett volna mosolygás nélkül végig hallgatni. Tihamér mosolygott, majd nevetett, elragadt ez a lányokra is s hárman egy megnevették ezt a bohóságot, a magok bohóságát.

Hanem hát ismét beleestünk a „szerelemvermébe“; pedig egyidőre bucsut akartunk venni a kis Ámortól, hogy más n a g y s z e r ü dolgokkal bibelődjünk. Ki tehet róla? Olyan valami az a szerelem, a mely előtt nincs gát, a mely nem tür akadályt; befurakodik mindenüvé, felüti rózsaszínű arczát mindenütt; érvényesíti jogait, diadalra jut.

De már végre-valahára mégis csak gyerünk „restaurálni“ ...

(Folyt. köv.)

gazdaközönségünk nagy része rendszeresen akkor szokta vetését biztosítani, midőn a várható termés iránt magát tájékozhatja. Miután azonban magát az ily késedelmes biztosító annak teszi ki, hogy a biztosítás kezdete előtt bekövetkezhető jégkár esetében kártérítést nem nyer, e mellett pedig ha termését az első jégverés után biztosít csak, a már biztosított termésben szenvedett kárnál a biztosítatlan állapotban ért jégkár mennyisége le fogna számítani: ez okból figyelmeztetjük a gazdaközönséget a kora biztosítás fenn előadott előnyeire. Az első magyar ált. biztosító társaságnak e mellett egy más ténye felől is értesülünk, mely szintén megérdemli a figyelmet. A társaság tizenegy év előtt életbeléptete jég ellen biztosító feleinek a társaság jégüzlete nyeresiményéből való részesítését. E kedvezmény életbeléptetésé óta több ízben részesültek felei a jégüzlet nyeresiményében, és az idén is múlt évi jégüzletének kedvező eredménye folytán mindazon jelen évi feleinek, kik a múlt évben terményeiket (a dohány és a szőlő kivételével) jég ellen a társaságnál biztosították és kártérítésben nem részesültek, a múlt évben fizetett tiszta díjaik után 6 százaléknyi nyeresiménybeni részesítést ad olyformán, hogy ezen 6% az idén eszközzendő hasonnemű jégbiztosításaik díjából a kötvényben levonásba hozatik. A nyeresiménybeni részesítést a jégbiztosításnál az idénre is fentartja a társaság.

A tankötelezettség ügyében. A közoktatási miniszter tapasztalván, hogy több hatóság félremagyarázza a tankötelezettségről szóló törvényt, eme rendeletet adta ki: 1) A gyermekek tankötelezettsége idejének megszabásánál mindig az iskolai, és nem a polgári év tartandó szem előtt. 2) A tankötelezettség tartamának első éve az, melyben a növendék élte 7-ik évébe lép, utolsó pedig az, melyben 15-ik évét betölti. 3) A tankötelesek összeírásánál figyelembe veendő, mikép csak azok tekinthetők tanköteleseknek, kik 6-ik, illetőleg 14-ik évüket az összeírás alkalmával a polgári év szept. haváig betöltik, önként értetvén a közbeeső évek. 4) Azok, kik a mindennapi iskolában 12., s az ismétlődő iskolában tizenötödik évüket a tanév, folyama alatt töltik be, a mindennapi iskolából az ismétlődő iskolába a tanév befejezése előtt át nem léphetnek, illetőleg a tanév folyama alatt tartoznak a téli hónapokon át ismétlődő iskolába járni.

A pénzügyminiszter az illetékek után járó késedelmi kamatok tárgyában — mint halljuk — közelebbi körrendeletet intézett az összes pénzügyi hatóságokhoz, melyben fölmerült kétely alkalmából kijelenti, hogy az illetékeknek, melyekre nézve a pénzügyi hatóság részéről fizetési halasztás adatott, a törvények szerint járó késedelmi kamatok a késedelem egész tartamára — tehát a halasztási engedélyt megelőző időre is — 6%-kal számítandók; s hogy a késedelem tartamához képest félévénként 1%-kal növekedő késedelmi kamatok felszámításának csak azon illetékeknek van helye, melyekre nézve fizetési halasztás nem adatott, vagy ha adatott, az engedélyezett halasztás ideje már lejárt.

Sajtgyár. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterium engedélyezése mellett a M.-Szigeth közelében levő havasokon az ottani szarvasmarha tulajdonosok egy szövetkezeti sajtgyárat állítanak, mely működését ez év június havában megkezdendi. A sajtgyári munkálatok vezetése egy képzett svajczi sajtosra lévén bízva, a nevezett miniszterium gazdáinknak alkalmat kíván nyújtani arra, hogy a tejgazdaságban ismereteket szerezni vágyó ifju egyének ezt a sajtos oldala mellett el-sajátíthassák. E célból a miniszterium ezennel fölhívást intéz a hazai gazda közönséghez, hogy azok kik máramarosmegyei sajtgyárban a nyári hónapokban díj nélkül lakás és oktatás kedvezménye mellett, sajtkészítésben magukat kiképezni óhajtják, kérvényeikkel folyó hó végeig a föntírt miniszteriumhoz forduljanak.

A szőlődézsmaaváltási államadósság törlesztési tervének végleges megállapíthatása céljából s azon rendkívüli költségek elkerülése végett, melyeket az elkésztett bejelentések által szükségessé tett új jogbiztosító kinevezés okoz oly kerületekben, hol egy jogbiztos már egyszer befejezte működését: elhatározta a kormány, hogy a szőlődézsmaaváltási igények bejelentésére egy évi záros határidőt tüzesek ki. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház legutóbbi ülésének egyikén már be is terjesztette a pénzügyminiszter.

Egy nagyobb francia borkereskedői cég, új erős fehér borokat kíván nagyobb mennyiségben összevásárolni. A boroknak nem kell épen tükörtisztáknak s iskolázottaknak lenni; de egyszer legalább fejte legyenek. Ajánlatok 2 deciliteres mintákkal mielőbb ugyancsak a „Borászati Lapok“ szerkesztőségéhez (Budapestben) beküldendők.

Borkiállítás. A párisi kiállításon. Magyarország e tekintetben nagyban kimagaslik Ausztria felett. Mig hazánk 380 bor-, 49 likör- és 6 sörkiállítás s 1382 borfajttal lesz képviselve, addig Alsó-Ausztria

20, Steier, Cseh, Istria 20—20, Dalmatia 25 kiállítóval fogja a lajtántuli borokat bemutatni.

Tüvész f. hó 24-én délelőtti 9 órakor B.-Szógh községben tűz ütött ki, mely a széltől élesztve csakhamar 13 házat hamvasztott el. A leégett épületek mind szegény emberekéi, s egy-kettő kivételével biztosítva sem voltak.

Tisztelt szerkesztő ur!

A Hosszulázi tűzkárosultak részére Hudich József közshadseregbeli tartalékos hadnagy ur 6 frt 35 krt küldvén be a helybeli központi jszolgabíróshoz, azon megjegyzéssel, hogy ezen összeg a f. évi ápril 13-ik napján tartott hangverseny utáni órákban a „tűzoltó“ helyiségben egybegyült ifjuság szives adakozásából gyűlt össze.

Miről a tisztelt szerkesztő urat azon kéressel értesitem, hogy e körülményt a jelzett adakozásban résztvettek megnyugtatóására a legközelebb nyitandó lapjában felvenni, illetve közzé tenni sziveskedjék. S.-a.-Ujhely, ápril 24-én 1878.

DÓKUS GYULA,
jszolgabíró.

Irodalom.

A „Csöndes Órák“ 8-ik száma következő tartalommal jelent meg: „A gyógyíthatlan seb“, (eredeti regény), Feodortól. — „A feltámadás ünnepe“, (eredeti költemény), Benedek Aladártól. — „Holdfény“, (eredeti elbeszélés) G. Büttner Juliától. — „A krudelmandok telepe“ (kép a szöveg közt.) — „Költő-szívek szerelmei“ (Lenau költeménye), B. Büttner Linától. — „A kis szürke ember“ (Laboulay Ede „Contes Bleus“ cz. művéből), Kerekes Andrásról. — „Egy persa költő álma“ (Addison után angolból.) — „A nőtlenség okairól“ V. L.-től. — „Nagyvilági hírek, adatok“, „vegyes ujdonságok“, „apró hírek.“ — A borítékon: tartalom, Hymen, sakk-rejtvény, betű-talány, szikrák, a szerkesztő nyílt válaszai.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ 16-ik száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Szöveg: Heckenast Gusztáv. — Dalok. Költ. (Gr. Vay Sarolta.) — Fényes házasság. Regény a magyar társadalmi életből. (Vértessy Arnold.) XV. f. — Egy egyiptomi királyleány. Történelmi regény. (Irta: Ebers György, fordította: Huszár Imre.) XV. f. — Rajzok a vasuti életből. IX. A pálya-felügyelő. (Wachtel Károly.) — Vasárnapi tárcza. A dada. (Porzó.) — Színházak. (Bu-i.) — A kertész-madár. — A kereszties lovagok. (i. f.) — Olvasó asztal. (I. e. és I. F.) — Különlélek. — Képrejtv. — Szerk. üzenetek.

Az „Apollo“ zeneműfolyóirat legújabb száma egy érdekes, nagyobb terjedelmű zongora-ábrándot tartalmaz, melyet jeles fiatal zeneszerzőnk Magurányi József Verdi „Aida“ dalművéből vett dallamok felett írt. A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, a jelen szám ára 50 kr., mely a kiadóhivatalhoz (Budapest vár országutca 94. sz. a.) legcélszerűbben postautalvánnyal küldendő be. Még folyton előfizethetni az egész évfolyamra. Kívánatra a lap utánvéttel is küldetik.

Táborszky és Parsch budapesti nemzeti zeneműkereskedésében megjelentek, s minden hazai könyvtárnál megrendelhető két kedvelt dal a „Két menyegző“ czimű népsziműből. (A „ratata“ végzetű, s a kézfogó jelenetbeli. Zongorára szerző: Szentirmay Elemér. — Ára 50 kr. — Továbbá „Jászberényi emlék“ 30-ik magyar ábránd. 1. „El-mehetsz már akár alá, akár fel.“ 2. „A dió mogyoró törve jó.“ Népdalok felett szerző Székely Imre. Ára: 1 frt 50 kr.

Nyílt posta.

G. J. Kézsmárk. Önben van tehetség, de verseiben olyan közhelyekkel találkozunk, melyek a közölhetőség mértékének első fokát sem ütik meg. Azonkívül rimelése is szerfelett gyenge.

K. A. Szatmár. Versei szintén a fentebbi kategóriába esnek. Aztán minek tekintni őt a muzsák oltárát, melyre, sorai szerint „zsenge takarmányt“ akar tenni. Ez sértés Apolló ellen, aki destillált holdszárral él. Az első versben van némi hangulat, s legjobb strophája ez:

„Kimegyek a temetőbe is még,
Hol a suttogó szellőcske leng;
S megkérdelem a szomorufüzfáktól:
Milyen boldogság van oda lent?“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Cséplőgép eladás.

A m. székesi püspöki ó-liszkai uradalomba egy jó minőségű Schutlevorth-féle
4 LÓEREJŰ CSÉPLŐGÉP
 járgánnyal együtt, továbbá Abaujmegyében a h.-petri uradalomban egy
6 lóerejű cséplőgép
 szabadkézből bármikor eladandó.

4-6

LUHI „MARGIT“

forrás
 legtisztább szik-éleget ásv. viz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a légzési-, emésztési- és húgyszervek idült hurutos bántalmainál, torok-, gége-, légső és hörgbetegségekben kiváló sikerrel használják: Dr. Korányi Frigyes, dr. Kovács Sebestény Endre, dr. Gebhardt Lajos, dr. Navarati Imre, dr. Poór Imre, dr. Kéty Károly, dr. Barbás József, egyetemi tanár és közokmányi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi, Gleichbergi, Gieshübl, Radeini, Emsi, Vichyi, s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja.

A Margit forrás gyógyhatását igazoló orvosi bizonylatok kívánatra bárkinek készséggel megküldetnek.

Szétküldési fő-telep:
Dr. Karlovsky utódánál.
 Luhi forrás, Munkács mellett.

6-12

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy helyben, **áprilishó 27-én**

táncziskolámat

a „Diana“ nagytermében ismét megnyitandom, s úgy a hazai, mint a külföldön divó tánczokban, nemkülönbön balletben fogok oktatást adni.

Különösen oly tánczok tanítására fektetek főszlyt, melyek lényeges befolyással vannak a szép testtartásra és plasticus mozdulatokra.

Az oktatás két osztályra van beosztva, u. m. **nappali** és **estelire**.

Reményem, hogy a t. szülék bizalmát mint eddigelé, úgy ezentul is szerencsés leszek megnyerhetni.

Működésem eddigi eredményéről több főrangú család és növelde elismerő nyilatkozatait bírom, melyek képességem és a tanulókkal való jó bánásmód, mint nemkülönbön szakmám teljes ismeretéről tanuskodnak.

Hódoló tisztelettel
Rosenblum Izidor,
 s.-a.-ujhelyi táncztautó.

Tenyészbika.

2 db. két éves tenyészbika

melyek az 1877-iki évben az ujhelyi gazdasági kiállítás alkalmával a bírálók részéről kintetésben részesültek, a **véki uradalomban eladó.**

3-3

Közelebbi feltételek megtudhatók:

A VÉKEI TISZTTARTÓSÁGNÁL.

Fleischer és Társa

tiszteletteljesen értesítik ezennel a t. cz. közönséget, miszerint

gépgyár és vasöntödéjüket

Kassán, eperjesi-ut 6-ik sz.

üzembe hozták.

Ajánkoznak tehát: gépek és mozdonyok javítására, gőzkazánok, gépszivattyúk, malomszerkezetek, hajtó-készülékek építésére, járgányok, sajtók és egyéb a gépészet szakába vágó munkák kivételére. — Továbbá mindennemű

építészeti öntvények

ugymint: vascövek, vastömlők, vasgyámkövek, vállvasok, karzat-rostélyzatok, valamint minden más vasöntvények készítésére, a legpontosabb kivitt, legjobb anyagot és legjutányosabb árszámbát igérvén.

3-5

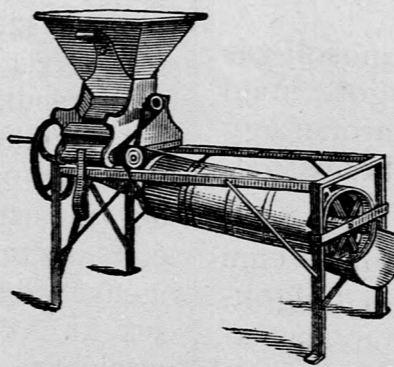
Bükköny, konkoly, zab és félszemek kiválasztására buza és árpából

egyáltalában mindenféle magvak alakjuk szerinti osztályozására

legjobban alkalmasak

EREDETI MAYER-féle TRIEUREK

Az eredeti Mayer-féle trieurek legtükétebben kiválasztják a buzát, és ebből legkevesebbet hulatnak a gaz közé. A henger határozott területen sokkal több és pontosabban készített fülkékkel bír, valamint sokkal többet végez a gép, mint

minden másféle utánzott rendszer és gyártmány.

Az eredeti Mayer-féle trieurek magyarországon a legkedveltebbek és legelterjedtebbek, és még minden kiállításnál, melyen tényleges verseny-próbák tartottak, — úgy a tavali kiállításnál Szabadkán az első díjjal jutalmaztattak.

Raktár osztrák-magyarország részére:

GROSSMANN J.-nál

Váci körut 34. sz. az osztrák államvaspálya indóháza közelében

B u d a p e s t e n.

1-8

Legjobb szerkezetű szelelőrosták raktára.

Előszó
 Egész évről
 Félévről
 Negyedévről
 Közsegeknek
 nak eg
 Bérmentle
 mert kezek
 Kézirat

Egyes szá
 A nyilt-t
 mond

Ugy
 szonyaira
 ját képező
 tése és tö
 államokba
 lési mini
 mellett Sz
 zetet tart
 alig bir tu
 hát, ha ne
 intézet m

Téve
 chinaiak
 kicsinylet
 egyedül a
 tálynak s
 berendezé
 jövedelmé
 alig két r
 kóinak eg
 évenként
 nak a kel
 dekben ez
 delmezzet.

Nem
 jövedelmé
 nagy töké
 nevezett
 szederfaka
 sitéseket
 kat, ugye
 az ültetés
 kezelésmó
 év mulva
 ket hozna

A s
 tenyésztő
 mulasztás
 nyujt az
 hasznos
 megtekin

Nem
 dezéséhez
 szoba, fés
 ház, sőt
 jó siker
 ges oktat
 ingyen k
 a tenyés
 rekeszpet
 bekötött
 földmivel
 hető mélt
 nek kifiz
 visszaélés
 riumhoz

Min
 kül jön e
 lajdonos
 költsége

Ha
 megismer
 kézeletbe
 pár év m
 értékesít
 nyésztők